

تعیین عوامل مؤثر بر سطح رفتاری ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی ایران

مهرداد حفظ‌اللسان^۱، رباب یدالله‌زاده^۲

۱. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه صنعتی سهند تبریز

۲. مربی مدیریت ورزشی، دانشگاه صنعتی سهند*

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۹/۱۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۲/۱۱

چکیده

ورزش همگانی یا ورزش برای همه، بخش عمده‌ای از ورزش است که با سلامتی و نشاط جامعه ارتباطی نزدیک دارد و بسیاری از کارکردهای اساسی ورزش در آن خلاصه می‌شود. پژوهش حاضر به لحاظ ماهیت و محتوای کاری، توصیفی و از نوع پیمایشی است. جامعه آماری این پژوهش شامل اساتید، اعضای هیئت علمی دانشکده‌های تربیت بدنی، مدیران و کارشناسان تربیت بدنی دانشگاه‌های دولتی کشور به تعداد ۴۵۰ نفر بود. با استفاده از جدول مورگان، حجم نمونه ۲۱۹ نفر به دست آمد. نمونه‌گیری به صورت تصادفی متناسب با حجم نمونه انجام شد. برای جمع‌آوری داده‌های موردنیاز، از پرسش‌نامه محقق‌ساخته‌ای مشتمل بر ۲۲ گویه و برپایه مقیاس پنج رتبه‌ای لیکرت استفاده شد. برای به دست آوردن روایی پرسش‌نامه، از روایی محتوایی و روایی سازه و برای بررسی پایایی آن، از آلفای کرونباخ استفاده شد. یافته‌ها نشان داد که مدل پیشنهادی سطح رفتاری ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی ایران، برای نتیجه‌گیری در مورد روابط متغیرها از ارزش و اعتبار کافی برخوردار بود. افزون‌براین، عوامل جمعیتی، روان‌شناختی، رفتاری و ساختاری، بر سطح رفتاری توسعه ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی تأثیر مثبت و معناداری داشتند. از لحاظ شدت تأثیر نیز به ترتیب، عوامل ساختاری، رفتاری، روان‌شناختی و جمعیتی قرار داشتند؛ بنابراین، سطح رفتاری توسعه ورزش همگانی را می‌توان براساس یک مدل کلی ترسیم کرد.

واژگان کلیدی: سطح رفتاری، ورزش همگانی، تحلیل عاملی تأییدی

مقدمه

ورزش یکی از مظاهر فردی و اجتماعی است که علاوه بر حفظ و بقای سلامت روحی و جسمی افراد جامعه، از حیث ایفای صحیح نقش‌های فردی، خانوادگی و اجتماعی نیز دارای اهمیت است. لذت‌بردن از تجربه‌های ورزشی می‌تواند ارزش و کرامت انسانی را ارتقا بخشد، به بدن و ذهن انسان شکل دهد و موجب پیشرفت کلی فرد شود. ورزش یکی از محبوب‌ترین فعالیت‌ها در جوامع بشری است و در بسیاری از موارد، مهم‌ترین فعالیت در بخش داوطلبانه است. به‌علاوه، برای ایجاد بهبودی در رفاه جسمانی و روانی که با فعالیت‌های فیزیکی همراه باشد، نقش ورزش بیش‌ازپیش آشکار می‌شود. آشکار است که ورزش در همبستگی اجتماعی با ارائه فرصت‌هایی برای جلسات و تبادل بین افراد، توانایی‌ها، ملیت‌ها و فرهنگ‌های مختلف نقش دارد؛ یعنی، تقویت فرهنگ زندگی با هم (کارمن^۱، ۲۰۱۶). ورزش تفریحی شامل ورزش‌هایی با هدف ارتقای آمادگی جسمانی و مفرح است (مول^۲، ۲۰۰۵). ورزش‌های تفریحی را به‌عنوان ورزش‌هایی تعریف می‌کند که با هدف تفریح انجام می‌شوند و شدت فعالیت در آن‌ها موردنظر نیست؛ به‌طوری‌که ورزش‌های تفریحی به شیوه‌های استاندارد برای ارتقای سلامت فردی و کیفیت زندگی تبدیل شده‌اند (چن^۳، ۲۰۱۱) و ورزش و فعالیت‌های بدنی مهم‌ترین فعالیت تفریحی در فنلاند هستند (پودستا سکی^۴، ۲۰۱۴).

ورزش همگانی اساس سیاست‌گذاری ورزش جامعه را تشکیل می‌دهد؛ زیرا، بدون ترویج و القای فرهنگ سالم و درست اوقات فراغت که عمدتاً از طریق ورزش همگانی گسترش می‌یابد، مشارکت فعال و منفعل آحاد جامعه به سمت ورزش قهرمانی و حرفه‌ای صورت نمی‌گیرد (آفرینش خاکی، تندنویس، مظفری، ۱۳۸۴). از طریق اجرای سیاست‌های ورزش‌های همگانی از دولت‌ها انتظار می‌رود تا اهدافی مانند ارتقای بخش سلامت ملی و افزایش فعالیت جسمانی را بین افراد شناسایی کنند و بنابراین، هزینه‌های پزشکی را کاهش دهند و معیارهای مطلوب و قابل‌قبولی را به مردم آموزش دهند (کوکلی^۵، ۲۰۱۴). بدیهی است که توسعه ورزش همگانی می‌تواند بسیاری از هزینه‌های هنگفت در بخش‌های درمانی و آسیب‌های اجتماعی را کاهش دهد و جامعه با کمترین هزینه، بالاترین و بیشترین میزان بهره‌وری و توسعه را در ابعاد مختلف داشته باشد (تسلیمی، ۱۳۸۹). شناخت انگیزه‌ها از اجزای ضروری و پیش‌نیاز فعالیت‌های ورزشی و یکی از محورهای اساسی در توجیه رفتار افراد برای شرکت در فعالیت‌های مختلف است که میزان تلاش یا استقامت و تعهد فرد را در رسیدن به اهداف نشان می‌دهد. انگیزه‌ها کلید انجام هر کاری به‌شمار می‌روند و می‌توانند رفتارهای افراد را تحریک، تقویت و

-
1. Karman
  2. Mull
  3. Chen
  4. Podstawski
  5. Coakley

هدایت کنند یا باعث کنترل و توقف آن‌ها شوند (سادات‌امامی و حیدری نژاد، ۱۳۹۲). توموسیمه^۱ (۲۰۰۴) معتقد است که برای گسترش مشارکت، علاقه‌مندکردن و تشویق دانشجویان به فعالیت بدنی، آگاهی از انگیزه‌های آن‌ها ضروری است. فعالیت بدنی و شرکت در برنامه‌های ورزش همگانی دانشگاه می‌تواند سهم بسزایی در ارتقای سطح سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی جامعه دانشگاهی داشته باشد (مهدی‌زاده، ۱۳۹۳). کارشناسان معتقدند که برای بسیاری از دانشجویان، انتقال آن‌ها از مدرسه و خانه به محیط دانشگاهی، زمان خطر قابل توجهی برای افزایش وزن است که در نتیجه، منجر به عملکرد ناپه‌نچار بدن و مستعدشدن آن‌ها در ابتلا به بیماری‌های متعدد می‌شود (پودستاسکی، ۲۰۱۴). جعفری سیاوشانی، قدیمی (۲۰۱۰) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که دانشجویان دختر و پسر با انگیزه‌های مشابهی نظیر حفظ سلامتی، تناسب اندام، علاقه‌مندی به ورزش و تعامل اجتماعی، به فعالیت‌های ورزشی می‌پردازند. نوربخش، مزارعی (۱۳۸۵) یکی از انگیزه‌های مهم دانشجویان را برای مشارکت در برنامه‌های ورزشی، پیوندجویی و کار گروهی ذکر کرده‌اند. لی‌یو، وی و لی^۲ (۲۰۱۱) در پژوهش خود نشان دادند که مؤلفه انگیزشی افراد از شرکت در فعالیت‌های ورزشی، کسب لذت، جلب توجه، تناسب اندام، رقابت‌طلبی و تعامل اجتماعی است.

از عوامل انگیزش اهداف اصلی ورزش دانشگاهی، فراهم‌آوردن زمینه‌های لازم و فرصت‌های مناسب برای قشر فراگیر دانشجویی برای دستیابی به فضای تفریحی و رقابتی سالم است (تجاری، حسینی، حمیدی ۱۳۹۲). کمبود وقت (قدرت‌نما، حیدری نژاد، داوودی، ۱۳۹۲) مشغله زیاد (اتقیا، ۱۳۸۷؛ حیدری، ۱۳۸۸؛ لرنز، ۲۰۰۹؛ گومز‌لوپز^۳، ۲۰۱۰) تنبلی و بی‌حوصلگی (رحمانی، ۱۳۸۵؛ اتقیا، ۱۳۸۷؛ عزیزی، ۱۳۹۰؛ گومز‌لوپز، ۲۰۱۰) مهم‌ترین موانع مشارکت افراد در فعالیت بدنی نام برده‌اند. منظور از موانع، عوامل بازدارنده یا محدودیت‌هایی هستند که باعث شرکت‌نکردن در فعالیت‌های ورزشی و کاهش فعالیت یا تغییر اولویت و شرکت در فعالیت دیگر می‌شوند. به‌طور کلی، برای شرکت افراد در فعالیت‌های ورزشی مدل‌های مختلفی ارائه شده است. برای شرکت دانش‌آموزان دختر در فعالیت‌های ورزشی به موانعی از قبیل کم‌رویی و خجالت، احساسات، پریشانی و گرفتاری، نداشتن علاقه، اولویت‌نداشتن فعالیت ورزشی (الیوت و هوپل^۴، ۲۰۱۴)، عوامل خانوادگی، اجتماعی، مذهبی، فردی و سنت‌ها (نالوری^۵، ۲۰۱۰) و نیز عوامل بازدارنده ساختاری، فردی و بین‌فردی اشاره شده است. عوامل بازدارنده فردی عواملی هستند که با حالت‌های روانی فرد سروکار دارند؛ مانند استرس، افسردگی و اضطراب. عوامل بین‌فردی حاصل کنش‌های بین‌فردی یا رابطه بین خصوصیات فردی است. این عوامل بر مشارکت و همراهی‌کردن در فعالیت‌های ورزشی خاص اثر می‌گذارند. عوامل ساختاری به‌عنوان عوامل

-
1. Tumusime
  2. Liu, Wei & Li
  3. Gomez-Lopez
  4. Elliott & Hoyle
  5. Nalluri

مداخله‌گر بین اولویت‌بندی و مشارکت در فعالیت‌های ورزشی عمل می‌کنند؛ مانند وضعیت زندگی خانواده، فصل، هوا و برنامه زمانی کار (میرصفیان، ۲۰۱۴). بایرنر^۱ (۲۰۱۶) در پژوهش خود به تغییر اجتماعی و رفتاری اشاره می‌کند و خاطر نشان می‌سازد که در بسیاری از جوامع، رویکرد به ورزش تغییر کرده و با اصطلاح جشن سرمایه‌گذاری درگیر شده است؛ اما، در کشوری مانند تایوان به ورزش همگانی به صورت جدی‌تر پرداخته شده است و برای ادامه روند در سطح جهانی، به‌طور قطع نیازمند تغییر اجتماعی، فرهنگی و رفتاری است. همچنین، دولت انگلستان که بودجه و هزینه زیادی را برای ورزش و برای همه سرمایه‌گذاری کرده است. دلینس^۲، دفورچه (۲۰۱۵) معتقدند که از لحاظ جمعیت‌شناختی؛ یعنی سن و جنس، عوامل روانی (خودکارآمدی و لذت درک کردن)، عوامل اجتماعی (حمایت اجتماعی از خانواده و دوستان) و عوامل محیطی و فیزیکی (زندگی، محیط ساخته‌شده و دسترسی به امکانات)، از عوامل مؤثر بر فعالیت فیزیکی دانشجویان هستند و تحرک و فعالیت دانشجویان باعث بهبود روابط اجتماعی بین عوامل دانشگاه و دانشجویان شده است. بررسی پژوهش‌های انجام‌شده در کشور نشان می‌دهد که تنها ۲۹/۳ درصد از فعالیت‌های ورزش دانشگاه‌ها به فعالیت ورزش همگانی و تفریحی اختصاص دارد. این در حالی است که دانشجویان به ترتیب اولویت، برنامه‌های ورزش همگانی و تفریحی با ۴۵/۴ درصد، آموزش و یادگیری مهارت‌های ورزشی با ۳۲ درصد و مسابقات ورزشی با ۲۶/۶ درصد را در خواسته‌هایشان مطرح کردند (عزیزی و همکاران، ۱۳۹۰).

رابطه سن و شرکت در فعالیت‌های ورزشی منفی است (احسانی، کوزه‌چیان، کشر ۱۳۸۶). افزون بر این، مشخص شده است که دانشجویان کم‌سن‌وسال نسبت به دانشجویان مسن‌تر از فعالیت‌های فوق‌برنامه دانشگاه به‌ویژه برنامه‌های ورزشی بیشتر استفاده می‌کنند (صفانیا، ۱۳۸۰). امیدی و صفری (۱۳۹۴) به ارزیابی کیفیت زندگی دانشجویان پسر دانشگاه شهرکرد با تأکید بر فعالیت‌های بدنی اوقات فراغت پرداختند. به‌طور کلی، یافته‌های مطالعه آن‌ها نشان داد که انجام فعالیت بدنی می‌تواند نقش مؤثری در بهبود کیفیت زندگی دانشجویان داشته باشد. با توجه به برنامه‌ریزی، امکانات و فضاها، ورزشی اختصاص یافته در دانشگاه‌ها برای انجام فعالیت‌های ورزشی، میزان مشارکت دانشجویان در فعالیت‌های فوق‌برنامه ورزشی در دانشگاه‌های مختلف متفاوت است. دانشگاه بریستول^۳ برای افزایش سلامت جسمانی، روانی و کسب آمادگی جسمانی در محیط خوابگاه و دانشگاه، برای دانشجویان و کارکنان برنامه‌های متنوع ورزشی و تفریحی ارائه می‌کند. دانشگاه استون، مرکز ورزش‌های همگانی و تفریحی را در خوابگاه در تمام ایام هفته با تمام امکانات فراهم کرده است که دانشجویان از طریق ۳۳ باشگاه ورزشی به فعالیت‌های ورزش همگانی می‌پردازند. در دانشگاه صوفیه، در محیط خوابگاه امکانات ورزش همگانی از طریق باشگاه‌های ورزشی برای دانشجویان مهیا است. دانشگاه

-
1. Bairner
  2. Deliens
  3. Bristol University

بیرمنگام^۱ برای دانشجویان، کلاس‌های ورزش همگانی و باشگاه‌های ورزشی را در تمامی رشته‌ها برگزار کرده است. دانشگاه لیون^۲، خدمات امکانات و برنامه‌های ورزش همگانی را با هدف ارتقای سطح آمادگی جسمانی، روانی و بهداشتی دانشجویان فراهم کرده است. بخش ورزش دانشگاه کنت^۳ سیاست ورزش کردن را برای همه دانشجویان سرلوحه اهداف و برنامه‌های ورزشی خود قرار داده است و برای تشویق دانشجویان جهت شرکت در فعالیت‌های ورزشی و دستیابی به سلامت جسمانی و روانی، برنامه‌های متنوع جالب و تفریحی تدارک کرده است (سادات‌امامی و همکاران، ۱۳۹۲). در حال حاضر، از ورزش به‌عنوان طبقه‌ای از تربیت‌بدنی تعریف می‌شود و اثرهای ورزش بر سلامت انسان به دو بعد اثرهای جسمانی و روانی تقسیم شده است (فادما کوچک^۴، ۲۰۱۵). بسیار مهم است که دانشگاه‌ها بدانند برای توسعه ورزش باید چه گام‌هایی را به ترتیب اولویت بردارند؛ براین اساس، ضروری است که راهکارهای توسعه ورزش دانشگاهی از دیدگاه افرادی که به‌نحوی با ورزش سروکار دارند، ارائه شود و برای بهبود و توسعه ورزش دانشگاه‌ها به کار گرفته شود. ورزش دانشجویی به‌عنوان بخشی از فرایند ورزش تعلیم و تربیت، در پی آن است که با فراهم آوردن زمینه‌های لازم و ایجاد محیط و فرصت مناسب، همه دانشجویان را در موقعیت‌های تفریحی و رقابتی سالم قرار دهد و با پاسخ‌گویی به نیازهای اساسی آن‌ها، برنامه‌هایی را برای تقویت جسم همگام با پرورش روح تأمین کند (تجاری و حسینی، ۱۳۹۱). توسعه ورزش همگانی می‌تواند برای برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران عرصه ورزش کشور این امکان را فراهم آورد تا با آگاهی از روابط و وضعیت موجود در ورزش دانشگاهی، برنامه‌ها و راهبردهای مناسبی را برای ارتقای ورزش همگانی در دانشگاه‌ها تدوین کنند.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر به‌لحاظ ماهیت و محتوای کاری، توصیفی و از نوع پیمایشی است. همچنین، این پژوهش از نظر هدف، کاربردی است و به‌لحاظ زمانی از نوع مقطعی است. جامعه آماری شامل اساتید و اعضای هیئت‌علمی دانشکده‌های تربیت‌بدنی، مدیران و کارشناسان تربیت‌بدنی دانشگاه‌های دولتی کشور است که تعداد آن‌ها برابر با ۴۵۰ نفر است. حجم نمونه طبق جدول مورگان محاسبه شده است که براساس جدول مورگان گرجسای، ۲۰۷ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. نمونه‌گیری به‌صورت طبقه‌ای تصادفی متناسب با حجم نمونه انجام شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه محقق‌ساخته استفاده شد. برای دریافت روایی پرسش‌نامه، از روایی محتوا و روایی سازه استفاده گردید. برای تعیین روایی محتوا، پرسش‌نامه به‌همراه اهداف و فرضیه‌های پژوهش، به ۱۰ تن از متخصصان مدیریت ورزشی داده شد.

1. Birmingham University
2. Lyon University
3. Kent University
4. Fadime Kuchak

این پرسش‌نامه با مقیاس لیکرت چهاررتبه‌ای از «ارتباط ندارد تا بسیار مرتبط است» با نمره‌گذاری یک تا چهار طراحی شد و در اختیار متخصصان و کارشناسان قرار گرفت و از آن‌ها خواسته شد که نظرهای خود را راجع به ارتباط گویه‌ها با متغیرها بیان کنند. روایی محتوای هر گویه محاسبه گردید که درنهایت، سه مورد از گویه‌ها ضریب پایین‌تری به دست آوردند و از پرسش‌نامه حذف شدند. برای بررسی روایی سازه پرسش‌نامه از تحلیل عاملی تأییدی استفاده گردید که تحلیل عاملی در نرم‌افزار ایموس گرافیک^۱ انجام شد. برای تمام گویه‌های سطح رفتاری، بارهای عاملی به دست آمده بزرگ‌تر از ۰/۴ به دست آمد؛ بنابراین، همه گویه‌ها در مدل حفظ شدند. برای بررسی پایایی پرسش‌نامه از آلفای کرونباخ استفاده شد. ضرایب آلفای کرونباخ برای تمام شاخص‌ها بزرگ‌تر از ۰/۷ به دست آمد. با توجه به اینکه ضرایب آلفای کرونباخ بزرگ‌تر از مقدار استاندارد؛ یعنی ۰/۷ است، نتیجه گرفته می‌شود که پرسش‌نامه از پایایی درونی بالایی برخوردار است. برای آزمون مدل پژوهش از تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم استفاده شده است. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار اس. پی. اس. اس^۲ نسخه ۱۸ تحلیل شد. همچنین، برای تحلیل عاملی تأییدی و برازش مدل از نرم‌افزار آموس^۳ نسخه ۲۱ استفاده شد.

نتایج

برای بررسی طبیعی بودن توزیع متغیرها از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف^۴ استفاده شده است. با توجه به سطوح معناداری به دست آمده نتیجه گرفته می‌شود که تمام متغیرها توزیع طبیعی دارند (سطوح معناداری بزرگ‌تر از ۰/۰۵).

جدول ۱- نتایج آزمون کلموگروف-اسمیرنوف برای بررسی طبیعی بودن توزیع نمرات عوامل مؤثر در توسعه

ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی

متغیرها	تعداد	آماره کلموگروف-اسمیرنوف	سطح معناداری
سطح رفتاری	۲۱۹	۱/۲۰۱	۰/۱۱۲
جمعیتی	۲۱۹	۱/۳۰۶	۰/۰۶۵
روان‌شناختی	۲۱۹	۱/۳۰۲	۰/۰۶۵
رفتاری	۲۱۹	۱/۲۸۴	۰/۰۸۵
ساختاری	۲۱۹	۱/۲۷۵	۰/۰۸۳

برای بررسی میزان تأثیر عوامل سطح رفتاری بر توسعه ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی، از آزمون تی تک‌نمونه‌ای استفاده شده است. نمرات بین یک تا پنج هستند؛ بنابراین، مقدار آزمون برابر با سه

1. Amos Graphics
2. SPSS
3. Amos
4. Kolmogorov-Smirnov Test

در نظر گرفته شده است که میزان متوسط متغیر است. در جدول شماره دو، نتایج آزمون تی تک‌نمونه‌ای ارائه شده است که ملاحظه می‌شود میزان تأثیر سطح رفتاری بر توسعه ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی به طور معناداری بالاتر از حد متوسط است ($m=3/87, P<0/001$). همچنین، نتایج حاکی است که میزان تأثیر سطح رفتاری در بعد جمعیتی، روان‌شناختی، رفتاری و ساختاری، به طور معناداری بالاتر از حد متوسط است ($m>3, P<0/001$).

جدول ۲- نتایج آزمون تی تک‌نمونه‌ای برای بررسی میزان تأثیر عوامل سطح رفتاری بر توسعه ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی

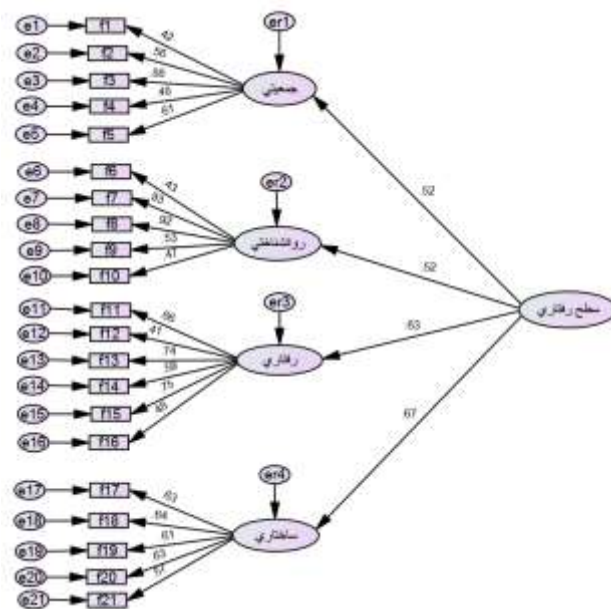
مقدار آزمون = ۳							
متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	تی	درجه آزادی	سطح معناداری	میانگین اختلاف متغیر با مقدار آزمون
سطح رفتاری	۲۱۹	۳/۸۷	۰/۳۶	۳۵/۱۹۲	۲۱۸	۰/۰۰۱	۰/۸۷
جمعیتی	۲۱۹	۳/۴۳	۰/۶۳	۱۰/۰۶۸	۲۱۸	۰/۰۰۱	۰/۴۳
روان‌شناختی	۲۱۹	۳/۶۸	۰/۴۸	۲۱/۰۰۷	۲۱۸	۰/۰۰۱	۰/۶۸
رفتاری	۲۱۹	۴/۰۲	۰/۵۰	۳۰/۵۱۱	۲۱۸	۰/۰۰۱	۱/۰۲
ساختاری	۲۱۹	۴/۰۴	۰/۴۰	۳۸/۲۶۰	۲۱۸	۰/۰۰۱	۱/۰۴

برای ارزیابی مدل پیشنهادی سطح رفتاری ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی ایران، از تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم استفاده شده است. دلیل استفاده از تحلیل عاملی تأییدی این است که توسعه ورزش همگانی به صورت متغیر پنهان سنجیده شده است. سطح معناداری آماره χ^2 دو برابر با $0/001$ است که با توجه به ملاک در نظر گرفته شده (بزرگ‌تر از $0/05$) قابل قبول نیست؛ اما، چون سطح معناداری به تعداد نمونه حساس است و در نمونه‌های بزرگ تقریباً همیشه معنادار است، برای ارزیابی برازش مدل از شاخص‌های دیگر استفاده شده است. مقدار شاخص نسبت بحرانی به درجه آزادی برابر با $4/36$ است که مقدار مطلوبی برای برازش مدل است. همچنین، شاخص نیکویی برازش برابر با $0/912$ است که نشان‌دهنده قابل قبول بودن این میزان برای برازش مطلوب مدل است. مقدار ریشه میانگین مربعات خطای برآورد نیز برابر با $0/071$ است که با توجه به کوچک‌تر بودن از $0/08$ ، قابل قبول است و نشان‌دهنده تأیید مدل پژوهش است. همچنین، شاخص توکر- لویس برابر با $0/899$ ، شاخص برازش تطبیقی برابر با $0/884$ و شاخص برازش مقتصد هنجار شده برابر با $0/602$ است که همگی نشان‌دهنده برازش مطلوب و تأیید مدل پژوهش هستند. در مجموع، می‌توان نتیجه گرفت که مدل

پیشنهادی سطح رفتاری ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی ایران برای نتیجه‌گیری درمورد روابط متغیرها از برازش و اعتبار کافی برخوردار است.

جدول ۳- شاخص‌های برازش مدل ساختاری عوامل سطح رفتاری مؤثر در توسعه ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی

شاخص برازش	میزان	ملاک	تفسیر
مقدار χ^2 بر درجه آزادی مطلق	۴/۳۶	کمتر از ۵	برازش مطلوب
سطح معنی داری χ^2	۰/۰۰۱	بیشتر از ۰/۰۵	غیرقابل قبول
شاخص نیکویی برازش	۰/۹۱۲	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
شاخص توکر- لویس	۰/۸۹۹	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
شاخص برازش تطبیقی	۰/۸۸۴	بیش از ۰/۹۰	قابل قبول
ریشه میانگین مربعات خطای برآورد	۰/۰۷۱	کمتر از ۰/۰۸	برازش مطلوب
شاخص برازش مقتصد هنجار شده	۰/۶۰۲	بیشتر از ۰/۵	برازش مطلوب

شکل ۱- نتایج تحلیل ساختاری سطح رفتاری مدل توسعه ورزش همگانی

با توجه به نتایج تحلیل مدل (جدول شماره چهار) ملاحظه می‌شود که عوامل جمعیتی (ضریب برآوردشده غیراستاندارد برابر با ۰/۹۴، ضریب برآوردشده استاندارد برابر با ۰/۵۲ و سطح معناداری

برابر با ۰/۰۰۱)، عوامل روان‌شناختی (ضریب برآوردشده غیراستاندارد برابر با ۰/۸۳، ضریب برآوردشده استاندارد برابر با ۰/۵۲ و سطح معناداری برابر با ۰/۰۰۱)، عوامل رفتاری (ضریب برآوردشده غیراستاندارد برابر با ۰/۹۷، ضریب برآوردشده استاندارد برابر با ۰/۶۳ و سطح معناداری برابر با ۰/۰۰۱) و عوامل ساختاری (ضریب برآوردشده غیراستاندارد برابر با ۱/۰، ضریب برآوردشده استاندارد برابر با ۰/۶۷ و سطح معناداری برابر با ۰/۰۰۱) بر سطح رفتاری توسعه ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی تأثیر مثبت معناداری دارند.

جدول ۴- بارهای عاملی و برآوردهای رگرسیونی عوامل سطح رفتاری مؤثر در توسعه ورزش همگانی

دانشگاه‌های دولتی

متغیر مستقل	متغیر وابسته	ضریب برآورد شده	خطای معیار برآورد	نسبت بحرانی	سطح معناداری	ضریب برآوردشده استاندارد
جمعیتی	سطح رفتاری	۰/۹۳۶	۰/۳۴۷	۲/۷۰	۰/۰۰۱	۰/۵۱۹
روان‌شناختی	سطح رفتاری	۰/۸۳۴	۰/۴۰۲	۱/۶۹۸	۰/۰۰۱	۰/۵۱۵
رفتاری	سطح رفتاری	۰/۹۷۲	۰/۲۷۲	۳/۵۷	۰/۰۰۱	۰/۶۲۸
ساختاری	سطح رفتاری	۱/۰۰۰			۰/۰۰۱	۰/۶۷۳
f5	جمعیتی	۱/۰۰۰			۰/۰۰۱	۰/۶۰۷
f4	جمعیتی	۱/۰۰۲	۰/۳۶۱	۲/۸۳۲	۰/۰۰۵	۰/۴۸۳
f3	جمعیتی	۱/۰۴۲	۰/۵۳۵	۳/۸۲۱	۰/۰۰۱	۰/۸۸۵
f2	جمعیتی	۱/۱۲۴	۰/۳۵۲	۱/۱۹۵	۰/۰۰۱	۰/۵۶۱
f1	جمعیتی	۰/۸۹۱	۰/۳۵۴	۲/۵۱۹	۰/۰۱۲	۰/۴۲۱
f10	روان‌شناختی	۱/۰۰۰			۰/۰۰۱	۰/۴۶۷
f9	روان‌شناختی	۰/۹۹۲	۰/۳۶۴	۲/۷۲۹	۰/۰۰۶	۰/۵۳۴
f8	روان‌شناختی	۱/۵۵۱	۰/۴۵۱	۳/۴۴۰	۰/۰۰۱	۰/۹۲۰
f7	روان‌شناختی	۱/۸۶۷	۰/۵۴۲	۳/۴۴۱	۰/۰۰۱	۰/۹۲۸
f6	روان‌شناختی	۰/۸۴۹	۰/۳۵۷	۲/۳۸۰	۰/۰۱۷	۰/۴۲۹
f16	رفتاری	۱/۰۰۰			۰/۰۰۱	۰/۴۸۲
f15	رفتاری	۱/۲۸۴	۰/۴۲۲	۳/۰۴۱	۰/۰۰۲	۰/۷۴۵
f14	رفتاری	۰/۹۰۶	۰/۳۳۰	۲/۷۴۳	۰/۰۰۶	۰/۵۹۲
f13	رفتاری	۱/۱۷۵	۰/۳۸۷	۳/۰۳۸	۰/۰۰۲	۰/۷۴۳
f12	رفتاری	۰/۶۶۳	۰/۳۰۳	۲/۱۸۸	۰/۰۲۹	۰/۴۱۱
f11	رفتاری	۱/۱۷۷	۰/۴۰۶	۳/۸۹۹	۰/۰۰۴	۰/۶۶۲
f21	ساختاری	۱/۰۰۰			۰/۰۰۱	۰/۵۶۷
f20	ساختاری	۱/۱۷۳	۰/۳۸۴	۳/۰۵۷	۰/۰۰۲	۰/۶۲۸
f19	ساختاری	۱/۱۱۵	۰/۳۷۲	۲/۹۹۹	۰/۰۰۳	۰/۶۰۸
f18	ساختاری	۰/۹۴۲	۰/۳۰۶	۳/۰۸۵	۰/۰۰۲	۰/۶۳۸
f17	ساختاری	۱/۱۱۴	۰/۳۶۳	۳/۰۶۷	۰/۰۰۲	۰/۶۳۲

F_i ها گویه‌های مربوط به مؤلفه‌ها هستند.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج تحلیل مدل نشان داد که سطح رفتاری بر توسعه ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی ایران تأثیر معناداری دارد که شامل متغیرهایی در زمینه شناخت، آگاهی، نگرش و رفتار است که سبب مشارکت افراد در ورزش می‌شوند (صفاری، ۱۳۹۱). سطح رفتاری به مفاهیمی اطلاق می‌شود که مربوط به متغیرهای زندگی افراد هستند و سبب سوق دادن افراد و ایجاد تقاضا (نیاز) در آن‌ها برای پرداختن به فعالیت ورزشی می‌شوند که متغیرهای مختلفی مانند ویژگی‌های جمعیت‌شناختی، رفتاری و سبک زندگی بر آن اثرگذار هستند (غفوری، ۱۳۸۲). این مؤلفه‌ها حاوی علاقه به ورزش و فعالیت‌های بدنی هستند و شامل حالات روانی، نگرش‌ها و تصورات فرد می‌شوند و بر انتخاب فعالیت‌های اوقات فراغت تأثیر می‌گذارند (جکسون^۱، ۲۰۰۵). در این پژوهش، سطح رفتاری در چهار بعد جمعیت‌شناختی، روان‌شناختی، رفتاری و ساختاری بررسی شده است. انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی به تفاوت‌های فردی برمی‌گردد؛ زیرا، با توجه به تفاوت‌های فردی و تنوع رشته‌های ورزشی، نوع انگیزش افراد در دستیابی به اهداف ورزشی اهمیت خاصی دارد. انگیزه‌های مختلف (تعامل اجتماعی، لذت و نشاط، پیشگیری و درمان، کاهش فشارهای روانی، کنترل وزن، روابط شغلی و زندگی، سلامتی، آمادگی جسمانی و غیره) باعث گرایش به ورزش می‌شوند. سادات‌امامی، حیدری نژاد (۱۳۹۲). کارمن، ۲۰۱۶). جعفری و همکاران (۲۰۱۰) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که دانشجویان با انگیزه‌های مشابهی نظیر حفظ سلامتی، تناسب اندام، علاقه‌مندی به ورزش و تعامل اجتماعی، به فعالیت‌های ورزشی می‌پردازند. دلینس و دفورچه (۲۰۱۵) در پژوهش خود مطرح کرده است که سطح رفتاری به ترتیب اهمیت شامل چهار مؤلفه ساختاری، رفتاری، روان‌شناختی و جمعیت‌شناختی است که بر اساس آزمون فریدمن، بین میزان تأثیر مؤلفه‌ها بر توسعه ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی تفاوت معنادار مشاهده شد؛ به طوری که داشتن سلامت جسمانی، زمان کافی، شاغل بودن، مهارت ورزشی و آگاهی از برنامه‌های ورزشی، از عوامل مؤثر در فعالیت بدنی هستند. غفوری (۱۳۸۶)، صفاری (۱۳۹۱) و لرنر و همکاران (۲۰۱۱) کمبود وقت و مشغله زیاد را از موانع فعالیت نام برده‌اند. این نتایج با یافته‌های صفاری (۱۳۹۱) و منافی (۱۳۹۴) و برخی مطالعات خارجی، مانند هولیهان^۲ (۲۰۰۹) و لیو^۳ (۲۰۱۱) مشابهت دارد. در مؤلفه ساختاری که بیشترین تأثیر را نسبت به سه عامل دیگر سطح رفتاری داشت، اولویت‌گویی‌ها به ترتیب شامل سلامت جسمانی، داشتن مهارت ورزشی، داشتن زمان و فرصت کافی، آگاهی از برنامه‌های ورزشی و اثر مثبت آن و نیز مشغله‌های کاری شخصی و اجتماعی بود.

-
1. Jackson
  2. Holyhan
  3. Lio

قدرت‌نما و همکاران (۱۳۹۰) سلامت جسمانی، سادات‌امامی و همکاران (۱۳۹۲) انگیزه کسب سلامتی، لاوال و همکاران (۲۰۱۰) فواید روانی و حفظ سلامتی و منافی (۱۳۹۴) داشتن مهارت ورزشی و سلامت جسمانی را از عوامل مؤثر شرکت در فعالیت‌های ورزش همگانی نام برده‌اند. غفوری (۱۳۸۶) کمبود وقت و لرنر (۲۰۱۱) کمبود زمان و مشغله‌های زیاد را موانع فعالیت می‌دانند. براساس پژوهش اسمیت (۱۹۹۸) می‌توان گفت که بیشتر دانشجویان از تأثیر مثبت ورزش همگانی آگاه هستند و این خود یکی از دلایل مشارکت دانشجویان در ورزش همگانی است. قشر دانشجو به‌ویژه دانشجویان دختر، مانند سایر اقشار جامعه و همچنین، به‌دلیل حضور در کلاس‌های درس و مطالعه و تحصیل، از فقر حرکتی رنج می‌برند؛ بنابراین، طبیعی است که مهم‌ترین انگیزه آن‌ها از مشارکت ورزشی، حفظ سلامتی و کسب آمادگی جسمانی باشد. در مؤلفه رفتاری سطح رفتاری، اولویت گویه‌ها به‌ترتیب شامل داشتن همراه برای فعالیت ورزشی و ورزش کردن گروهی، میزان ارجح دانستن ورزش به سایر فعالیت‌های تفریحی، ارتباط و تعامل با افراد و دانشجویان ورزشی، حمایت مسئولان دانشگاه از ورزش، عضویت در گروه‌ها و شبکه‌های اجتماعی تفریحی و ورزشی و نیز حمایت و تشویق خانواده بود. مشخص شده است که دانشجویان ساکن خوابگاه بیشتر از سایر دانشجویان از فعالیت‌های فوق‌برنامه دانشگاه به‌ویژه برنامه‌های ورزشی استفاده می‌کنند (صفانیا، ۱۳۸۰)؛ اما در دوران دانشجویی، دوستان یکی از مهم‌ترین عوامل انگیزشی در توسعه فعالیت بدنی شناخته می‌شوند. توموسی‌مه (۲۰۰۴) معتقد است که در دوران دانشجویی دوستان الگویی برای فرد محسوب می‌شوند که این الگو اغلب در دانشجویان مشاهده می‌شود؛ بنابراین، فعالیت بدنی دوستان و تشویق آن‌ها می‌تواند عامل انگیزشی مهمی برای شرکت در فعالیت بدنی باشد. این موضوع زمانی جلوه بیشتری پیدا می‌کند که دوستان رابطه نزدیکی با یکدیگر داشته باشند. در پژوهش نوربخش و مزارعی (۱۳۸۵)، یکی از انگیزه‌های مهم دانشجویان برای مشارکت در برنامه‌های ورزشی، پیوندجویی و کار گروهی ذکر شده است. صفانیا (۱۳۸۰) بیان کرد که دانشجویان دختر دانشگاه‌های آزاد سراسر کشور بر لزوم توجه به ورزش همگانی به‌عنوان وسیله‌ای مطلوب برای گذران اوقات فراغت تأکید کرده‌اند. افزون‌براین، ارتباط و تعامل با دانشجویان ورزشکار می‌تواند مهم‌ترین عامل در ترغیب آن‌ها به‌سوی انجام فعالیت بدنی و ورزش باشد (هولیان و لیو، ۲۰۰۹). می‌توان گفت که ورزش همگانی در گذران اوقات فراغت دانشجویان نقش مهم و اساسی دارد. برخی مطالعات نشان داده‌اند که حمایت‌های اجتماعی به‌ویژه از سوی خانواده و دوستان، یکی از مهم‌ترین جنبه‌های انگیزشی برای مشارکت در فعالیت بدنی است (توموسی‌مه، ۲۰۰۴). به‌نظر صفانیا و نیک‌بخش (۱۳۸۸)، تشویق و حمایت والدین تنها در فعالیت بدنی دختران و پسران نوجوان اثرگذار نیست، بلکه تشویق آن‌ها می‌تواند بر فعال‌بودن دختران و پسرانی که در سنین دانشگاهی

هستند نیز مؤثر باشد. ال‌گیلانی و بداوی^۱ (۲۰۱۱) نیز در پژوهش خود به نقش کلیدی والدین برای ازمیان‌برداشتن موانع حمایتی و ایجاد فرهنگ حمایت از فعالیت بدنی فرزندان و تشویق آنان برای شرکت در برنامه‌های ورزش همگانی اشاره کرده است. دلینس^۲ (۲۰۱۵) بررسی کرده است که تحرک و فعالیت دانشجویان باعث بهبود روابط اجتماعی بین عوامل دانشگاه و دانشجویان دانشگاه بلژیک شده است.

در مؤلفه روان‌شناختی عامل سطح رفتاری، اولویت‌گویه‌ها به ترتیب شامل نگرش به انجام فعالیت‌های ورزشی، حالات روانی دانشجویان، تصور دانشجویان از ظاهر خود، علاقه به انجام فعالیت‌های ورزشی و احساس قدرت‌طلبی آن‌ها بود. انگیزه شرکت افراد در ورزش همگانی نشان‌دهنده نحوه نگرش جامعه به این موضوع است. برادزینسکی و ایبن^۳ (۲۰۱۰) تصور بدنی را انگیزه‌ای برای افراد فعال می‌دانند و دلینس (۲۰۱۵) عوامل روانی فرد را عامل مؤثر در مشارکت دانشجویان در فعالیت ورزشی ذکر کرده است. توموسیمه (۲۰۰۴) معتقد است که برای گسترش مشارکت، علاقه‌مند کردن و تشویق دانشجویان به فعالیت بدنی، آگاهی از انگیزه‌های آن‌ها ضروری است. عادلخانی، واعظ موسوی (۱۳۹۱) گزارش کردند که سرمایه فرهنگی افراد در نگرش و گرایش آن‌ها به فعالیت‌های بدنی مؤثر است. برخی مطالعات انجام‌شده در کشور مانند رضانی‌نژاد، واعظ موسوی (۱۳۸۹) و منافی (۱۳۹۴) بر اهمیت نگرش و نقش تصور بدنی در گرایش به فعالیت ورزشی تأکید کرده‌اند که نتایج پژوهش حاضر با نتایج این پژوهش‌ها همسو است. به‌نظر منافی (۱۳۹۴)، بهترین راه‌حل برای ازمیان‌برداشتن موانع روان‌شناختی افراد برای شرکت در فعالیت بدنی، استفاده از روان‌شناسان و مشاوران متخصص در این حوزه است. مهدی‌زاده و اندام (۱۳۹۳) معتقدند که دانشجویان، اساتید و کارکنانی که احساس می‌کنند علت مشارکت‌نکردن آن‌ها در فعالیت‌های ورزشی مواردی همچون خودپنداره منفی (برداشت منفی از خود)، نبود اعتماد به نفس، خجالتی‌بودن و غیره است، احتمالاً لازم است که به مراکز مشاوره معرفی شوند. در همین زمینه، کمک‌گرفتن از مراکز تندرستی در دانشگاه‌ها و گنجاندن مشاوره‌های ورزشی منسجم در طرح‌پایش سلامت دانشجویان ورودی جدید، می‌تواند راهکاری برای ازمیان‌برداشتن برخی موانع روان‌شناختی دانشجویان برای شرکت در فعالیت‌های بدنی و ورزشی باشد. در بعد جمعیتی عامل سطح رفتاری، اولویت‌گویه‌ها به ترتیب شامل خصوصیات سنی، نوع سکونت (خوابگاهی یا غیرخوابگاهی)، درآمد و وضعیت زندگی دانشجویان، وضعیت جسمانی و ویژگی جنسیتی آن‌ها بود. زنان و مردان از لحاظ فیزیولوژیک و ریخت‌شناسی با هم متفاوت هستند. این تفاوت‌ها اهمیت زیادی

-
1. El-gilany & Badawi
  2. Delines
  3. Brudzynski & Ebben

دارند و می‌توانند تأثیر بر آمادگی جسمانی و تمرینی بگذارند. فریرا^۱ (۲۰۱۳) خصوصیات سنی و جنسیت را مهم‌ترین موانع فعالیتی دانشجویان ذکر کرده است و فاتح (۱۳۹۲) میزان درآمد را در انگیزه مشارکت ورزشی دانشجویان مؤثر می‌داند. رابطه سن و شرکت در فعالیت‌های ورزشی منفی است؛ یعنی، با افزایش سن میزان فعالیت بدنی کاهش می‌یابد (احسانی، ۱۳۸۶). رضانی‌نژاد و همکاران (۱۳۸۸) بیان کردند مشارکت مردان در فعالیت بدنی و ورزشی بیشتر از زنان است که نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش آن‌ها همسو است.

نتایج پژوهش نشان داد که سطح رفتاری بر توسعه ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی ایران تأثیر معناداری دارد. مؤلفه ساختاری با ضریب تأثیر برابر با ۱/۰، بیشترین تأثیر را داشت. مؤلفه رفتاری با ضریب تأثیر ۰/۹۷ در رتبه دوم قرار داشت. همچنین، مؤلفه روان‌شناختی با ضریب تأثیر برابر با ۰/۸۳ و مؤلفه جمعیتی با ضریب تأثیر برابر با ۰/۵۲، بیشترین تأثیرگذاری را در سطح رفتاری داشتند. همان‌طور که اشاره شد، داشتن سلامت جسمانی، زمان کافی، شاغل بودن، مهارت ورزشی و آگاهی از برنامه‌های ورزشی، از عوامل مؤثر در فعالیت بدنی هستند؛ بنابراین، اولویت مؤلفه ساختاری می‌تواند توجیه شود؛ زیرا، مطابق با یافته‌های مطالعات قبلی، مؤلفه‌های ساختاری در گرایش افراد به ورزش همگانی بیشتر از دیگر عوامل اثرگذار هستند. در پژوهش‌های صفاری (۱۳۹۱) و منافی (۱۳۹۴) نیز اولویت با متغیر ساختاری بوده است. امروزه، تأثیر مثبت فعالیت‌های بدنی بر سلامت جسمانی و روانی افراد امر مسلم و اثبات‌شده‌ای است. قشر دانشجو به‌خصوص دانشجویان دختر مانند سایر اقشار جامعه، به سبب حضور در کلاس‌های درس و مطالعه و تحصیل، از فقر حرکتی رنج می‌برند؛ بنابراین، طبیعی است که مهم‌ترین انگیزه آنان از مشارکت ورزشی حفظ سلامتی و کسب آمادگی جسمانی باشد. برخلاف جوامع پیشرفته جهان، در کشورهای توسعه‌نیافته مانند ایران، متغیرهای اقتصادی تأثیر زیادی بر میزان فراغت زندگی مردم و حتی مشارکت ورزشی قشر جوان و تحصیل‌کرده‌ای مانند دانشجویان دارند. بنابراین، درآمد و رفاه زندگی دانشجویی می‌تواند مهم‌تر از سایر عوامل باشد. نوع سکونت خوابگاهی یا غیرخوابگاهی می‌تواند اثرهای متفاوتی بر نحوه دسترسی به امکانات ورزشی دانشگاهی نسبت به محیط سکونت داخل شهری داشته باشد. در جمع‌بندی پژوهش حاضر باید گفت که توسعه ورزش همگانی در دانشگاه‌ها علاوه بر وجود مؤلفه‌های سطح رفتاری، نیازمند ایجاد زیرساخت و ساختارهای مناسب است. میزان مشارکت دانشجویان در ورزش‌های همگانی و رفتار مطلوب آن‌ها به شناخت عوامل بازدارنده مشارکت نیز بستگی دارد؛ بنابراین، دانشجویان به‌عنوان اصلی‌ترین سرمایه ملی و منبع جوشان رشد و توسعه اجتماعی و اقتصادی، مخاطبان اصلی دانشگاه‌ها را تشکیل می‌دهند؛ جوانانی که باید نیازهای جسمی و روحی آن‌ها را شناخت و راه‌های رشد و شکوفایی استعداد‌های آنان

---

1. Ferreira

را هموار ساخت. در دانشگاه‌های بزرگ و معتبر جهان، فعالیت‌های ورزشی و تفریحی جزئی از برنامه زندگی روزانه دانشجویان هستند و ورزش همگانی مکمل زندگی اجتماعی و فرهنگی آنان محسوب می‌شود. در نهایت، باید ذکر کرد که دست‌اندرکاران ورزش دانشگاهی باید از طریق همکاری با رسانه‌های جمعی، ارتقای آگاهی دانشگاهیان از طریق آموزش درباره اهمیت ورزش همگانی، فرهنگ‌سازی ورزش در خوابگاه‌ها، ترغیب آن‌ها برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی، ایجاد انگیزه و ازمیان برداشتن برخی موانع درون‌فردی و با مدیریت و مداخله مناسب، الگوهای رفتاری افراد را به لحاظ ورزشی غنی کنند و کیفیت این الگوها را ارتقا دهند.

منابع

1. Adelhani, A., Vaez Mousavi, S. M., & Farahani, A. (2012). Cultural Capital of Public Participants (Policies and Strategy), 69, 5-32.
2. Afarinesh, A., & Tondnevic, F. (2014). Donation to compare viewpoints of faculty, coaches, athletes and administrators on how to develop sport for all. *Studies and Movement Science*, 5(1), 1-22. (Persian).
3. Atghia, N. (2007). Assessment of Iranian women in sport. *Research projects*, 6-26. (Persian).
4. Bairner, A. (2016). Sport for all: A utopian dream. Conference held at the National Taiwan Normal University, Taipei.
5. Brudzynski, L., & Ebben, W. (2010). Body image as a motivator and barrier to exercise participation. *International Journal of Exercise Science*, 3(1), 14-24.
6. Carmen, Q. (2016). Sport for all: A bridge to equality. Integration and social inclusion. Parliamentary Assembly, Assmblee Parlementaire, Text adopted by the Assembly on 12 October (32nd Sitting), 1-13.
7. Chen, J. (2011). International conference on physics science and technology. *Physics Procedia*, (22), 610-5.
8. Coakley, J. (2014). *Sports in society: Issues and controversies*. New York: McGraw-Hill.
9. Delian's, T., & Debouche, B. (2015). Determinants of physical activity and sedentary behavior in university students: A qualitative study using focus group discussions. *BMC Public Health*, 15(201), 1-9.
10. Ehsani, M., & Kozechian, H. (2007). Review and analysis of barriers and the participation of women in Tehran in sports entertainment. *Research in Sport Sciences*, 17, 63-87. (Persian).
11. El-Gilany, A. H., & Bedew, K. (2011). Physical activity profile of students in Mansoura University. *Egypt Eastern Mediterranean Health Journal*, 17 (8), 694-702.
12. Elliott, D., & Hoyle, K. (2014). An examination of barriers to physical education for Christian and Muslim girls attending comprehensive secondary schools in the UK. *European Physical Education Review*, 20(3), 349-66.

13. Fadima, K. (2015). Impact of the clinical Pilates exercises and verbal education on exercise beliefs and psychosocial factors in healthy women. *Journal of Physical Therapy Science*, 11(27), 3437-43.
14. Fateh, F., & Partovi, S. (2015). The association of some demographic features with the motivation of citizens to participate in sport for all. The first national conference of sport for all. Iran. Tehran.
15. Ferreira, T. (2013). Perceived barriers by university students in relation the leisure-time physical activity. *Brazilian Journal of Kinanthr Pometry*, 15(2), 164-73.
16. Ghafouri, F., Rahman Sersht, H., Kozeghian, H., & Ehsani, M. (2003). Studying the Attitudes of Educational Specialists on the Role of the Mass Media on the People's Attention to Sport for all and Championship. *International Conference of Physical Education and Sport Sciences*, University of Tehran.
17. Guiros, M. (2000). *Sports psychology*. (Ali Khvajvnd, translator). Tehran: KowsarPublications. (Persian).
18. Godratnema, A., & Heidarenezhad, S. (2010). The relationship between socio-economic status and level of physical activity students Shahid Chamran university. *Sport Management*, 16(5), 5-18. (Persian).
19. Gomez-Lopez, M., Gallegos, A. G., & Exteremera, A. B. (2010). Perceived barriers by university students in the practice of physical activities. *Journal of Sports Science and Medicine*, 9(3), 374-81.
20. Heydari, M. (2009). Needs citizens to sport the research project of Tehran. *Municipality Cultural and Social Studies*. (Persian).
21. Holihan, A. (2009). The institutionalization of regional public sport policy in the Czech Republic. *International Journal of Sport Policy*, 1(1), 13-30.
22. Hoseini, G., & Hamide, M. (2012). Develop a strategic plan for university sport. *Sport management*, 15(4), 15-33. (Persian).
23. Jackson, E. L. (2005). *Constraints to Leisure*. Amazon: Venture publishing, Inc.
24. Jafari Siavashani, F., Ghadimi, B., Behaen, B., & Same, H. (2010). Study of student motivation for doing physical activities: Health-Related factors against physical appearance related factors. *World Applied Sciences Journal*, 10(2), 322-26.
25. Jarvis, M. (2000). *Sports psychology*. Translation: Ali Khojavand. Tehran, Kowsar Publications.
26. Lerner, J., Burns, C., & DeRoiste, A. (2011). Correlates of physical activity among college students. *Recreational Sports Journals*, 35 (2), 95-106.
27. Liu, W., Wei, B., & Li, Y. (2011). Perceived competence, motivation, and physical activity participation among college students. Available at: <https://aahperd.confex.com/aahperd/2011/webprogram/Paper15585.html> (Accessed 25 March 2016).
28. Manafi, F. (2015). Designing a model for the development of university sports. (Unpublished doctoral dissertation). University of Guilan, Guilan, Iran. (Persian).
29. Mehdizadeh, R., & Andam, R. (2014). Approaches to the development of sport in Iranian universities. *Sport management*, 6 (22), 15-38.

30. Mirsafian, H. (2014). Constraints to participation in physical activity and sport: A comparative study between Hungarian and Iranian students. (Unpublished doctoral dissertation). Semmelweis University, Budapest, Hungary.
31. Momtazbaksh, M., & Fakor, Y. (2007). Examine ways to promote women's sport Police University. Knowledge of police, 9 (3), 53-62. (Persian).
32. Mull, R. F., Bayless, K. G., & Jamieson, L. M. (2005), Recreational Sport Management, 3rded, Australia, Human Kinetics.
33. Nalluri, S. (2010). Constraints to indian women participation in games and sports. Sports Med. 44: 62-3.
34. Noorbakhsh, P., & Mazarue, A. (2006). Comparing students' motivation and male athletes in sport activities and their relationship with their athletic goal orientation. Olympic Journal, 34, 31-42. (Persian).
35. Podstawski, R. (2014). Habits and attitudes of first-years female students at Warmia and Mazury university: A call for implementing health education program at university. Central European Journal of Public Health, 22(4), 229-38.
36. Rahmani, A., Bakshinya, T., & Gavami, S. (2006). The role of sport in leisure time students Islamic Azad University Vineyard. Research in Sport Sciences, 12(4), 33-50. (Persian).
37. Ramazaninezad, R., Rahmaninia, F., & Tagavi, O. (2009). Motivations of participants in the exercise of public open spaces. Sport Management, 2(1), 5-19. (Persian).
38. Sadatamami, S., Heydarenejad, S., & Shafinia, P. (2013). Analysis of motivational factors of students' participation in extracurricular activities and sports. Research on College Sports, 5(4), 65-80. (Persian).
39. Safari, M. (2012). Structural factors sport for all in Iran, with mixed research approach. Youth and Sports for Strategic Studies, 25(13), 151-66. (Persian).
40. Smith, B. L., Handley, P., & Eldredge, D. A. (1998). Sex differences in exercise motivation and body-image satisfaction among college students, Journal of sport education & society. 862, 723-32.
41. Taslimi, Z. (2010). Movement of voluntary exercise in the development of citizenship. Second National Conference on Citizenship Sports, Beheshti University of Medical Sciences.
42. Tojari, F., Hoseine, G., & Hamidi, M. (2013). Sport management: Develop a strategic plan for sports. Islamic Azad University, 15(4), 15-31. (Persian).
43. Tumusiime, D. K. (2004). Perceived benefits of, barrier and helpful cues to physical activity among tertiary institution students in Rwanda. Thesis of Master of Science degree in Physiotherapy. University of Western Cape.

استناد به مقاله

حفظ اللسان، مهرداد. و یداله زاده، رباب. (۱۳۹۶). تعیین عوامل موثر بر سطح رفتاری ورزش همگانی دانشگاه‌های دولتی ایران. مطالعات مدیریت ورزشی، ۹(۴۶)، ۵۱-۶۸. شناسه دیجیتال: 10.22089/smrj.2017.4072.1785

Hefzollesan. M., & Yadollahzadeh. R. (2018). Determination of Factors Influencing the Behavioral Level of Sport for All Development. Sport Management Studies, 9(46), 51-68. (Persian). Doi: 10.22089/smrj.2017.4072.1785

Determination of Factors Influencing the Behavioral Level of Sport for All Development

M. Hefzolesan¹, R. Yadollahzadeh²

1. Assistant Professor of Sport Management, Sahand University of Technology
2. Teacher of Sport Management, Sahand University of Technology*

Received: 2017/05/01 Accepted: 2017/12/04

Abstract

A major part of sport that is in close relation with the health and merriment of a society and many fundamental functions of sports are included in it is called general sports or sports for oll. Current study, due to the nature and content of work is descriptive - survey type. The statistical population consisted of professors and members of the faculty of physical education departments and physical education managers and experts from governmental universities in the total number of 450. Using Morgan table sample size was 219 people. Stratified random sampling was conducted by volume. To collect the required data, the researcher-made questionnaire has been used 22 questions based on the Likert scale of five ratings. To realize the validity, content validity, construct validity and to test reliability, Cronbach's alpha was used. The results showed that the proposed model for behavioral level of sport for allin Iran governmental universities has sufficient credit and fitness to reach conclusion about the correlation of variables. Demographic factors, psychological factors, behavioral factors and structural factorshave significant positive impact on the behavioral level of development of sport for all in governmental universities. In terms of the severity of the impact structural factors, behavioral factors, psychological factors and demographic factors are considered respectively. Hence, behavioral level of development of sport for all can be depicted based on a general model.

Keywords: Behavioral Level, Sport for All, Confirmatory Factor Analysis

---

---

* Corresponding Author

Email: N_yadollahzade@yahoo.com